

Ezen lapok minden heten négyzer, u. m. kedden, csütörtökön, pént. és vasárnap jelennek meg. Előzetes ár félévre Buda-pesten házhöz-hordással 5 ft., borítékban 6 ft., postán borítékban 6 ft. ez. p. A hirdetések minden apróbetűs hasábroráé 5 (öt) ez. kr. fizetetik.

Csütörtök

403.

Junius 19. 1846.

Működhet helyben a királyi postahivatalban halványulással levélben az 1831. évi törvény szerinti szabályok szerint. Az ausztriai birodalomban külföldre menendő példányokat csak a bécsi császári postahivatalnál rendelhetik meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Kinevezések. Előleptetések. Nyugalmas. Névváltoztatás. Tiszavölgyi társulat nagygyűlése. Vasuti költségek. Megyék. Közgyűlés Biharban. — Budapesti napló. Gr. Károlyi Györgynek előki megnyitóját borszáda Magyar gazd. egyesület június 6-ai közgyűlésén. Ausztria. Külföld. Nagybritannia. Franciaország. Portugália. Oroszország. Északamerika. Ázsia. József-nádor nemzeti képcsarnokának felállítására beküldött adakozmányok listája (vége). Hivatalos és magánhirdetések.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

Ö. cs. ap. kir. Főlsége, Rietl József zágrábi kir. harminczadost — saját kérelmére — nyugalmába helyezni kegy. méltóztatott. Ö. cs. ap. kir. Főlsége Schweizer Márton veszprémi székesegyh. hangásznak, ugyszinté Antal, Adolf, Zsigmond és Károly fiainak vezetékeket „Helvey”-re változtatni kegy. megengedte. A nmu. gy. kir. udv. Kamara a bácsi Ferencz-csatorna-igazgatóságnál s a monostorszegi és szatmári csatorna-pénzbeszedői hivataloknál legkegyelm. ujan rendszerített három díjasgyakornoki állomásra, jelszül az elsőre Okolicsányi Pált az érintett csatorna-igazgatóságnál eddigi díjtalan gyakornokot; a másodikra Fajnor Károlyt zombori kamra igazgatósági díjtalan gyakornokot; a harmadikra pedig Jakubicskát a László érdemesít. Nemkülönb. Thurzó ö. v. s. k. y. Károlyi likavai erdőhivatali inokot likavai kamrai erdőszemlélszé léptette elő.

TISZAVÖLGYI-TÁRSULAT NAGYGYŰLÉSE. Az egész tiszavölgyi-társulat teljes rendezése, 's viszonyai elintézése végett szabad királyi Debreczen városában tartandó társulati nagygyűlésre — mely határozólag fogja a társulat minden ügyeit elintézni, 's mely a középponti választmány tagjából, 's a már alakult vagy ezután még formaszert alakuló minden vidéki egyesületek által tetszésük szerinti számban küldendő meghatalmazott képviselőkkel álland — a most érintett választmány által folyó évi augusztus 2-ika tüzetett ki megjelenséi határnapul. Miről a társulat tagjai 's Tiszavölgy érdekelt birtokosai ezennel hivatalosan értesítettek. — Pesten, 1846. június 14-iken. Gr. Széchenyi István s. k.

(Vasuti költségek.) Előttünk fekszik a magyar központi vasut 1845-ki számadása, mely igen érdekes s tanulságos; azért is köztudomásra juttatni némely adatait nem lehet felesleges, kivált honunkban, hol, mint a természetben a horror vacui, a horror specialitatis általános, mellyel fogva sokan azt képzelik: hogy csak kívánni, vagy mint most szólni divatos, csak akarni kell, és ezután már megvan a semmi, akorom mondani — a vasut.

A központi vasut-terv és előleges költségei tettek 1845. dec. 31-koig 256,601 ft 6 krt; a javítás és igazítás költségei 14,233 ft 33 krt; a Pest, Pozsony és Vác körüli földek eddigi beváltása és kisajátítási költs. 236,623 ft 2 kr; a földmunkálatok 463,245 ft 50 kr; felsőbb utépítési tárgyak, mint hidak 'sat. 381,445 ft 8 kr; előleges költségek egy hidra a Vágvizen 2,164 ft 3 kr; a pálya megkavicsolása, bekerítése 'sat. 111,169 ft 40 kr; vas-sínek 428,182 ft 17 kr; egyéb vas-szerek azok megerősítésére 22,577 ft 55 kr; keresztgerendák 46,458 ft 30 kr; fordulóközők 's egyéb kellek 37,170 ft 45 kr; pesti és váci pályaudvarok és állomási épületek 226,279 ft 45 kr; kőbányák kezelése 16,829 ft 1 kr; butorok és építési eszközök 79,705 ft 51 kr; a gépészeti műhely felszerelése 32,129 ft 44 kr; a gőzkocsik contója 129,683 ft 20 kr; a többi kocsik és szekerek 197,345

ft 45 kr; a gőzkocsik használása költségei 14,854 ft 40 kr; a technicusok évi és napi díjai 70,967 ft 31 kr; a lovak beszerzése 2,040 ft; előlegezések szerződésekre 170,000 ft; igazgatósági költségek Bécsben és Pesten 30,493 ft 53 kr; pesti iroda 5,180 ft 29 kr; bécsi iroda 3,972 ft 51 kr; pozsonyi iroda 1,795 ft 44 kr; az előttei évben kimutatott ebéli költség 7,492 ft 2 kr; nyomtatványokra 12,745 ft 47 kr; utazási díjak 7,954 ft 39 kr; általános költségek 36,819 ft 17 kr; részvények kibocsátása 4,265 ft 38 kr; vambér 15,235 ft 17 kr; fuvarozás 43,485 ft 28 kr; provisiók 5,898 ft 10 kr; speditioi költségek 1,511 ft 16 kr; részvénykamat fizetés 130,499 ft 27 kr; összesen 3,247,058 ft 24 kr.

Nézük most, mi készült ezen pénzszveg elhasználásából?

1) A pest-váci vonal, mellynek hossza 17,688 öl, vagyis 4 1/4 mérföld; melly annyira elkészült, hogy legközelebb meg fog nyitathatni.

2) A vác-verőcei vonal 4,783 öl hosszában, mellyből azonban csak a földmunkálatok készek.

3) A pest-piliszi vonal 24,966 öl hosszában, hol azonban még némely építési tárgyak és minden vas-szerek hiányzanak.

Összesen 374,008 kocza-öl föld mozdítottatott félre, mi 463,245 ft 50 kba került, úgy hogy egyegy köb-öl átmérőleg 1 ft 1 1/3 s kr p. pénzbe kerül.

Pest és Dunakeszi közt 8,078 öl hosszant a vas-sínek is lerakvák, és ezen vonal tökéletes elkészítése ölenkint 30 ft 24 kr költségre került.

Gőzmozgony csak 5 vététt meg, új tizre pedig megvétett a rendezés.

Személyszállításra 29 nyolczkerékű kocsi kész.

Pest és Vác között épült 34 köhid, 12 átkelés, 6 csatorna, együtt 49 nagyobb építési tárgy. Vác és Nagy-Maros közt 2 hid, 5 átkelés, együtt 7 tárgy. Pest és Üllő közt 7 hid, 15 átkelés, 15 csatorna; együtt 37. Üllő és Irsa közt 4 hid, 2 átkelés, 2 csatorna, melly építési tárgyak eddigelé 381,445 ft 8 kr p. p. kerültek. Azonban a fontosabb ebéli munkálatok, t. i. a Vágos, Garamon, Szitván, Ipolyon és Nyitrán építendő hidak még hátra vannak.

Megyék.

BIHARBÓL. E hónap 3-án ismét közgyűlésünk volt. Azonban ujra csendes-e vagy zavaros? erre válaszolni nem nagy kedvünk van. Megunt, meg is unhatott már kedvelen dolgainkról az ország hallani. Elmondottunk mindent, mit uszág uján 's e lapok mérésekkelt elszóndtünk közzé tehetnünk meg nem tiltott, csak azt nem: hogy Biharban is győzött az igazság 's visszaállott a régi csend, mire legőreggebb tablabíránk sem emlékszik. És mivel ezt nem mondtuk, mivel Isten és emberek bizonyága szerint nem mondtuk: tehát sok némely hazai rögtön támadó széles nagy haragjában nekünk esik és dörmögő hangon szemünkre hányja, hogy mi folyvást majd a szelidülő ellenzékkel ujat huzunk, majd a conservatív párt erlytelenségét emlegetjük, 's a mi több, gyakran még olyformán is szólnunk, mikép csaknem egészen rájuk lehet ismerni, kik azon hatalmas, -abb, leg-abb conservatívek Biharban, kiknek mégis épen a

conservatív párt legkisebb hálával sem tartozik? Ezen jámbor és ájtatos kedélyű urak valóban nem látják, de ugyan hogy is láthatnak, mikor ök este lábvizet, éjjel hálósapkát, nappal sűrű szitát vesznek, 's úgy vizsgálják a hon kedves közügyeinek akadékos menetét; hogy bizony azáltal, mert néhány ellenzéki tens nagyságos barátom uramnak ittott megszemetesedett kaputja hátát megtörülhetik, még azért kegyes gratiáját el nem találták; hogy bizony az által, mert a conservatív pártban létező tetemes hiányt megfoghatlan holdvilági árnyakkal szeretnék kipótolni és ott is vasgyuró vitézetet szemlélni, hol, mint a falusi mesében mondatik, még borsszemű-jankók sincsenek: az „egri” nevet el nem nyerték. Hiába írják mi azt, hogy győztünk; az emberek niudjárt azt kérdeznék: hol van hát a zsákmány? 's mit mutatnánk fel nekik? sem a hazát, melly egyedül úgy segíhet rajtunk gyökeresen, ha igazán ismeri viszontagságos körülményeinket, sem a nyilvánoságot, melly hamis adatokból a leggyászosabb közvéleményt alkotná, el nem ámitathat. De egyébkint is olly állapotra, mellynek vészanyagát csaknem egy félszázad óta gyűjti a testvértelen pártoskodás, nem derülhet pillanat alatt az emberi boldogság ragyogó fénye! Ha olly stadiumon állanánk már az egymáshoz barátságos közeledésnek, hogy a conservatívek lemondhatának félrem nélkül a „timeo Danaos et dona ferentes” tanulságiról: úgy minden közember — maga a levelező is — kitrombitálna a „béküljünk meg” szót, pedig a nélkül, hogy az özszes párt lovagias becsületességét compromittálna; mivel valamint az egytetemes hazában, úgy Biharban is a conservatívek abban keresik legfőbb dicsőségöket, ha az ország felzaklatott nyugalma 's békéje helyreállításán lélekismertes hazafisággal munkálkodhatnak. És ha az ellenzék is e nemes lelkesedés vezérelné az alkotmányos szabadságérti férfias küzdelmekben, kevés idő mulva az „elfeledtem” gondolat kitorúlna a keblekből minden bánatot. Amde, mint illik, legyünk őszinték, valljuk meg igazán: messze van még tőlünk az illy kiengesztelődés örömmünnepe. Azon kiengesztelődést értjük, melly a polgárokat önkényes akaratuknál fogva szállja meg, 's nem azt, melly commissiók utján, csak a szilárd főhatalom érdeme. Ama teljes szabadság, ebben mindenkor némi szolgaság is van. Az ellenzék legközelebb is egy törvényezékről nagy türelmetlenségében két conservatív tisztviselőt kiparancsolt, azt hozván fel okul ellenök, hogy a commissióban vádoltatnak. 'S mi pedig ezenek kikiáltjuk, miszerint azon liberalisták is, kik e helytelen kifogással éltenek, szinte derekasan vádoltatnak a commissióban. Már most mellyik részen az igazság? mellyik rész kezdette ismét az ujhuzást? ha vétkesek volnának is ök, a mi még csak pártgyűlöletbeli suppositum, a felett, valamint az ellenzék tömérdek gyarlóságai felett a biztossági hatóság mondand elhatározó itéletet. Addig azok hivatalos állását kétségbe vonni törvénytelenség. Hisz, uraim, tudjuk mi azt jól, ha ujjabb tényekkel nem igazoljátok is, mikép, ha rajtatok állana, mint ahogy nem áll, nemcsak egy szolgabírócskát 's eskütkét parancsolnátok ti el hivatalukból, hanem az egész conservatív pártot, mellynek gyér szaporodása is rémkisértékint üldözi nagyravágyástokat. Es ez így van jól. Ah mert, uraim! nem úgy van már, mint volt régen, vagyis nem azon lerabigázott szerencsétlen korban kezdünk élni, milőn

Irodalom és Tudomány.

Geschichtliche Fragmente und das ungarische Staatsleben neuerer Zeit 2 Bände. Leipzig in Commission bei Karl Franz Köhler 1846. (Történelmi törtédek, és az újabbkori magyar státusélet. 2 kötet. Lipcsében Köhler Ferencz Károly bismánya. 1846.)

A munka, mellyről szólunk, csak most jelent meg; az író nem nevezi meg magát, de azt érteni, hogy magyar (mit mi nem tartunk valószínűnek) és hogy huzamosb ideig a hazától távol volt. (Sőt azt hisszük, hogy huzamosabb ideig itt volt, és forgolt az ellenzék táborában, és onnét írta egyéb röpiratait, mellyek ezzel egy húrton pendülnek). Nézzük, mivel kínálja meg Magyarországot. Az első kötet első két szakasza „Vive la Hongrie” felirással mutatja be magát. Ebben az író a magyar patriotizmusról nem csak szigoruan, de gorombán is ítel (lap 2-4) és mindenféle vagdál, Carrier szavait idézve; mindnyájan „vétkesek vagyunk, még az elnök harangja is.” Ezen két szakaszból, mellyek mintegy előszónak tekintendők, nem vehetni jól ki, mi legyen tulajdonképp az író cselja; de a harmadik szakasz — szent István — világos, hogy az író maga azok közé tartozik, kik historicie sok vétket követnek el. Ugyanis micsoda kritikával bír szerző, ha ő azon instructiót, melly szent István neve alatt szent Imre hercegnak a Corpus Jurisban szól, valódiilag szent Istvántól eredtetnek tartja? de még classikaibb azon nézete, miszerint a jesusiták ama phrasist: „nam unius lingue uniusque mcris regnum imbecille et fragile est” interpolálták, ostobaságról még senki a jesusitákat nem vádolta. De illyesekkel felhagyván, nézzük mint ítel az író szent Istvánról: „Dominikanus, szűkeszű, fanatikus eszköz egy gonosz nő, és idegenek kezében.” Így jellemzi az író azon királyt, ki a magyarokat a kereszténységre bírta, és így az európai státus-családban a nemzetet felvételle, mellynek egyébkint el kellett volna veszni, 's azon királyról ítel úgy, ki Magyarországnak egy nyolcz századon keresztül tartó alkotmányt adott; és valóban nagy kérdés: hogy a XIX-dik században születlett alkotmányok az idő próbáját úgy ki fogják állani, mint szent István rendeletei azt kiállották. Az író rövid pillanatot vet azon időszakra, melly szent István és második András közt lefolyt, és azt emeli ki, hogy Magyarországnak (még a keresztény háborúk idejében sem?) vallásos enthusiasmus nem volt; ez igaz, és le-

lyes az írónak azon mondása, hogy a vallási mozgalmak Magyarországnak egész a legközelebbi időkig, ha a pogányok küzdését a kereszténységgel kivesszük, inkább csak politikai viták voltak. Ez tökéletesen igaz (43. lap). — De hogy az író sem ment politikai elfogultságtól, az kitetszik azon vádakból, mellyeket a 44-dik lapon a katolikus papság ellen — alaptalanul — emel. Az író a pápák tulnyomóságáról szól, mellyet Magyarországnak gyakoroltak (lap 45). Ez elavult nézet, 's a legjelebb protestans írók — Raumer, Mancel, 'sat. a pápák hatásától a középkorban másképp és alaposabban szólnak. Magyarország pedig, — ha VIII. Bonifácot és Corvin Matyás idejét kivesszük — a pápáknak csak hálaadással tartozik. — A negyedik szakasz: az Arany bullának és az angol Magna chartának összehasonlítása; — az író sokat előhord, de roppant zavarban, míg a Bulla aurea és a Magna charta hozt; neha elmczékedik p. o. mikor az álló hadseregről szól „jener grosse Gedankenstrich” — neha önmaga magának ellenmond, p. o. az 55-dik lapon olvasható: „in jenem Zeitraum hatte Ungarn eine fortwährende Reihe tüchtiger Monarchen, welche Ordnung und Ruhe erhielten,” és miudjárt a következő 56-dik lapon: „Die lange Anarchie und schwache Könige erzeugten bios jenen Knäuel, welcher bald Freiheit, Tyrannie, Klerus, Oligarchie, Adel, Freie, Sklaven in sich vereinigte, bald wieder plözlich sich auflöste.” — Hogy az írónak historiai kritikája nincs, abból is kiviláglik, miszerint a mesét Bák bán feleségéről historiai ténynek veszi (l. 57) Az író az ellen is kikel, hogy a magyar alkotmány 800 évesnek mondatik. Bocsásson meg az ismeretlen író, de ez úgy van, habár neki másképp tetszik is számitani. — A Magna charta és a Bulla aurea kivonathban közöltetnek, és párvonal huzatik. Erről Martialisal el lehet mondani: „sunt bona, sunt mediocria, sunt mala quoque.” Nem tudom, mit fognak az olvasok mondani, ha a 95-ik lapon azt találják: „Das asiatische faule Gehirn” (az ázsiai lomha agyvelő), énezt goromba esztelenségnek kereszteltem 'sat.; az ötödik szakasz illy című: Harom magyar király a mohácsi esata után. Ebben a historiai zavar illegmatlan. Az író azon nyargal, hogy minden szerencsétlenségét, melly a 16-ik században Magyarországot érte, csupan 's egyedül a németek okoztak. „Ilicios intra muros peccatur et extra.” Énekiem semmi szándokom a roppant hibákat, sértéseket, kihágásokat, mellyek a külhadak által Magyarországnak elkövetet-

tek, akár védelmezni, akár palástolni, akár mentegeni, de az csakugyan legrbutalisabb állítás, hogy a németek Magyarország elfoglalását a törökök által eszközölték legyen. Ez pártszellem a legnagyobb potenciában. Ranke, kit az író talán historikusnak, és pedig ollyannak fog elismerni, ki a névtelen úr ural mérközhetik, azt mondja: Europa az ausztriai háznak elegendőképen nem halálhatja meg, hogy a törököknek, habár sokszor szerencsétlenül, de mindig ellent állott, és így Európát tőlök megmentette. Hat ki volt a törökök frigyese? a német-e vagy az erdélyi fejedelmek? de unalom illy íróval vitázni. Csak kettőt emelek meg ki. A 188-ik lapon áll, hogy: Magyarország 68 év alatt a háboruban két millió (sic?) embert veszített!!! Ha írór „Hammer, Geschichte des osmanischen Reichs” olvasta volna, a keresztiesi csatáról nem írt volna olly balgatagul mint most a 196. lapon olvashatni.

A második kötet Magyarország alkotmányos életéről az ujjabb időben szól. Itt az író cselja világosabban ismerhető, és az nem egyéb, mint a mostani oppositio apothosisa. Az 1825-ki oppositio kegyelmet nem talál „mert csak az alkotmány fenntartásán törekedett,” de annál jobban tetszik írónak a mostani oppositio. Az író nézetei szerint az intelligentia legnagyobb részben az oppositio sorában található, miből az világlik ki, hogy az író sem az 1839-ki sem az 1843-iki országgyűlések naplóját nem olvasta, mellyek a conservatív rész intelligentiajának megczafolatlan tanui. A mennyiben gróf Széchenyi a mozgalmat könyveiben pártolta, előmozdította, annyiban az író által dicseretik, de azon pillanattól kezdve, mellyben a nemes gróf a tulesapongásoknak ellenszegülni kezdett, a gróf az író sympathiáit elvesztette, és az író erősen polemizál ellene, hogy a Pesti Hirlap által Kossuth Lajos ur idejében hirdettet, feldúló elveknél szoval és írással is ellent állott. — Az újságokról szólnan természetesen a Pesti Hirlapot Kossuth szerkesztése alatt dicseri, minden jót, a mi történt, neki tulajdonit; gróf Dessewilly Aurorel pedig azt mondja, hogy az ő nézetei messzeállottak partja nezetétől. Ez csak azon alaptalan vád ismétlése, melly masok által a párt gyanúsítására hozatott elő. Azt mondja író, hogy Dessewilly Auroelnek nem voltak sympathiái a magyar nép irant, hogy a conservatív párt őt — Dessewilly Auroel — individualis magasabb nézőpontjáról lehuzni törekedett; hogy Dessewilly Auroel

A lejárati idő 1846-ik évi december 11-ke.

12 ft. p. 1834-ki 3 1/2 ft. darabja Nagy-összevny. 697

egy sor pöfleszkedő oppositionalista az egész utcát 's köz- helyeket elfoglalva, csak amugy „ha akarom“ból engedett jární 's mulatni másokat. Biz, uraim, ma már csak az von- zódik az üres ámitások 's durva dögönyözések liberalismu- sához, ki vas nyereggel akarja egészséges hátát megköpö- lyöztetni. Mi ugyan halljuk, midőn a pusztában tévelygő zsidókkint lamentáltak: hova lettek a dinnyék 's vörös- hagymák, miki! Egyiptomban ingyen ettünk? Halljuk, mon- dom, és a hallottak után Berzsenyivel fájdalmasan eszünkbe jut: „felfogat a nagy századok érczeke mindent,“ követke- zőleg a bihari oppositio ideál-várát is. 'S ugyanez okból nem jósolhatunk hosszú életet ama tiszteletreméltó kártya- tanyának, a „democratiának“ sem. E szenteczelu intézet ed- digelél fekdűt a sebes Körös partján, fekdűt közet a hente- sekhez 's szemétdombhoz; vörös eszerép alá vont teteje csak ugy vigyorog a melegen süto nap táblájára, míg a gyakran iszonyu lármá intésre felbámul a méla vándor, 's szent el- érzékenyüléssel pillantja meg a XIXdik század polgárosodá- sának hatalmas támaszát: a „serezcéért 's üres poharat.“ De már ma a Pecze folyam mellett üte föl sátorfáját; ide hur- czokodott egy híres anyacsapszékbe, melynek hajdani titu- lusa a „Vig magyarhoz,“ 's most „Otto görög király.“ Melyik czim illeti meg jobban, az első-e vagy az utolsó? az idő fogja megmondani az embereknek. A vers legalább azt hirdeti, hogy „Mohács óta sirva vigad a magyar,“ azaz: mióta a bihari democratia megfosztott a megyei hivatalok aristo- cratiájától, melyet ha B. J. mihályfalvi, K. V. tömeggond- noki, I. K. árvagyámnoki szándékos esetei után akarunk megítélni, bátran elmondhatjuk: „és ezen emberek fognák boldogítani az én népemet?“ Nem akarjuk e vétkes ténye- ket bővebben fejtegetni, mert azokban annyi anyag foglal- tatik a rozsaló megindulásra, mikép a hamvában holt embert is felgyulasztaná. Csak tanúságkép ajánljuk azoknak, kik elég dörék 's gondatlanok, nem látni, milly veszedelmes ügyeseretet lappanghat olykor az imádott emberekben is. Ha eféle bolhasokat conservatívek követnének el, valóban rögtön hangzanék a „feszítsd meg!“ parancsolat. Mutatja ezt D. I. szolgabírónak a „Gazetta de Transilvania“ című oláh lapban foglalt, és a nemes Thurzó család diplomatikus ere- dete ellen helytelenül irányzott magános elmélkedése. Any- nyi epével, annyi indulatoskodással tárgyalottott ezen ha- szonnelküli dolog, hogy annak közgyűlés elibe hozatala ál- tal — hova újszecsikki természeténél fogva semmikép sem tartozott — a köztisztlet 's szeretetben álló nemzetség szá- szorta több méltatlansággal illetett K. A. ur tulbuzgó ba- rátsága ezuttal tökéletesen elmaradhatott volna. Az alispáni jelentésből örömmel értettük — ha nem tapasztaltuk is — hogy megyénk lakosai, oly sok elemi 's politikai rendellen időjárás daczára, mégis meglehetősen egészségesek. A ne- vezetebb tárgyak ezek valának jelen közgyűlésünkön, mely még folyást tart: A nmltgy magy. kir. helyt.tanácsnak, gróf Apponyi Györgynek másod-kancellárrá lett kineveztetését tudató intézménye, melynek felolvasása a jobb oldalról igen- igen tanulságos beszédekot vont maga után. A tiszti első al- ügyvéd beszédét, ha attól szerénysége el nem tilt, mely tar- talmassága miatt szórol szóra ide zárjuk. Most azonban csak e rövid kivonathoz közölhetjük: „Volt idő, mond szónok, midőn minden erőt 's hatalmat teljes szabadsággal felhasz- nálhatott volna az ellenzék honboldogító czéljai kimutatására. Kigondolá a védegyelet is, mely, minthogy rozsol combi- nált alapokon nyugszik, nagy apostolainak feledhetlen szö- gyenére maholnap kiadja árva lelkét. Lärmázott a saját mel- lett, melynek kívánt felszabadítását a köztanácskozásoko- bani gyászos türelmetlenség által messze időre eljásztotta. Szörta a bizalmatlanságot folyvást a kormány ellen, mely

Magyarországot a porosz status mintájára, egy centralisticus ab- solutismusra akarta vezetni. Ez ragalom és méltatlan gyanúsítás, 's mindenesetre nem igaz. Az illyenek elegendőkép helyegzik az iró, és nem megozafolásra, hanem megvetésre méltók, miután Dessewily Aurel tiszta magyar szelleme, és alkotmányos elvei általa- nosabban méltányoltatnak, hogyszem holmi külföldi „Skríbler“-ek rajtok esorbát ütethetnek. Az 1843. évi országgyűlésre attérven, rozsalja iró, hogy az oppositio a vármegyékben a korteseket nem használta. Ezen vádon az oppositio maga fog bámolni; ennél aplatlanabb valami még soha sem mondatott. De legfurcsább azon állítás, (167. lap) hogy a conservatív part sokkal vétkesebb ha kortest használ, mintsem az oppositio; mert az oppositio czéljai szentebbek. Mi el nem ismerhetjük, hogy az oppositio czéljai szent- ebek, de ha ez ugy volna is, ebből csak azt lehetne következtetni, hogy tehát az iró nézetei szerint a czel szentesíti az eszközt.

Az 1843. évi országgyűlés eredménytelensége természetesen a conservatív pártnak tulajdonítatik, mert a conservatív párt nem állott rea mindazon tervekre, melyek az oppositio által fel- hozattak: a királyi városok rendezése, a büntető törvény, a nemesség adoztatása 'sat. az iró nézetei szerint csak a mágnási conservativismus által buktak meg. Erre a főrendi napló megfe- lel; az ország hálaival tartozik, hogy a királyi városok elrende- zését, ugy a mint tervezetett, el nem fogadták, mert ez egye- nesen anarchiára vezetett volna; a főfelügyelők (polgárispánok- nak kellene őket nevezni) ezen, a királyi városok rendezésében nélkülözhetlen tényező — az iró helybeahagyását meg nem nyerte; az iró megfellejtkezik, hogy a büntető törvény és eljárás azért nem jött létre, mert az oppositio a hallgató rendszert rogtónozni kívánta, és nem akart kettele büntető skálát kidolgozni. A ne- messég adoztatása pedig azért bukkott meg, mivel a kk. és rkk táblaja egy új elvet állított fel, miszerint, ha ado voksoltatik, a főrendi tablanak nem lenne joga a summáról is, mely ajánlatik, veleményét kimondani.

Unalom bővebben értekezni oly munkáról, melynek iroja számtalanszor egyrészt tudatlanságát, másrészt pártszellemet, sőt rozsz akaratát is bizonyítja. És csak lehető olvasóin sajnálkozva olvastuk a 211. lapon, hogy szerző meg egy munkával: a ved- egyletéről, és a legújabb időkrol fenyegedőzik.

Gróf Mailath Janos.

pedig az 1832diki országgyűlés óta csaknem kizárólag az oppositio 's nem a conservatív párt érdeke 's szellemében muködött, hivatalokra emelven a legdühösebb liberalistákat is. Kikelt számtalanszor a legkisebb 's legnagyobb esetek- ben a hatalom erélytelensége ellen, 's bár nem egy ízben még káros botlásai büntetlenül maradának a véletlenek kedveért, mégis fájdalom! a józan haladás gyümölcse után vágyakodó nemzet nem részesülhetett másban, mint ama ke- serü tapasztalás emlékezetében: hogy az ellenzék régi bé- kéllen modorában, mellyel annyi drága időt elvesztegetett haszontalanul, nem viheti továbbra, az ország legnagyobb kára nélkül a haladás zászlóját. 'S ugyanazért határtalan örömmel fogadhatjuk e kegyes k. intézményt, mivel annak magasztalása tárgyában egy oly szilárd jellem 's határozot- tan bátor férfiú nevezetett a hatalom élére, ki Magyarország alkotmányos szabadsága 's boldogsága iránti szent meggyö- ződésért kész jó híret, jó nevet az Isten és utókor legke- nyebb ítéletének is alávetni! 'S szónok szavai annyi ego- ista és stoikus hallgatók között nem maradtak hatás nélkül. Több ellenzéki tag nyilatkozott, mások pedig esendes szem- beszéddel, mely többet ér mint az üres szájbeszéd, mulatták magokat a dolgok jobbra-változásán. De L. Gy. urnak is csak azt mondjuk záradékol: a nemzet komolyabb részének emlékezte élni fog a halás maradéknál 's megfellejteni párt- gyűlölet nélkül: melyik fél szerette jobban hazáját? — A többiről más alkalommal.

BUDAPESTI NAPLÓ. Nem ok nélkül panaszkodtak a halpiacz körüli házak lakói az ott főleg nyári hónapokban majdnem elviselhetlen halbüz miatt. Nem ártana e haláruso- kat onnét eltetni, hisz a Duna partja elég hosszú, aztán a halak ugys a vizet szeretik. — Egyike a legczélszerűbb ren- deleleteknek, hogy a szertebolygó kutyák elfogatnak, nehogy veszettségök esetében mondhatlan veszélyeket okozzanak. Az illető bakölégényeknek szorosan meg van hagyva, hogy a csavargó ebeket minden különbség nélkül összefogdossák. 'S ez eljárásban mégis oly sokszor akadályoztatnak a lako- sok által, hogy alig van illy elfogatási nap, mellyen kicsa- pongások ne történjenek. Nem volna fölösleges némelykek- nek megfontolni, hogy ez eljárás a közönség érdekében tör- ténik, 's ha valakinek kedves házikutyája van, tartsa azt ott- hon 's ne hagyja kün barangolni; mert a hóhérlégények tar- toznak utasításukhoz ragaszkodni, 's aztán nem lehet fölök kivánni, hogy saloniás eljárás ragadjon rájuk megvetett mes- terségük üzésében. — Nagyvárosi vásárok alatt nem ritkán több apró történeteseké birtokába juthatni, mik az össze- seregelt vidékiek némelyikén esvén, megérdemlik, hogy tanúságot futólag érintessenek. Egy falusi ur már több íz- ben tapasztalván a fővárosi zsebelők ügyességét, erősen föllevé magában, hogy Pesten mulatása alatt mindenre ar- gusi szemekkel fog vigyázni. Szemfűléssége oly nagy volt, hogy mi kárt sem vallott, 's dolgait végezvén, készülőben volt falujába visszatérni. Már hintaja előtt állt, söt bal lába a kocsi vas hágesóján volt. Ekkor egy körmönfont zsebelő illedelmesen oda ugrott, hogy az öreg urat a kocsiba segítse, 's e közben a táblabíró ur hátulso zsebéből ezüstös tajtpipá- ját esente ki. — „Amice, amice, megálljon!“ kiáltott egy asztal mellett fagyaltozó kövér ur 's hirtelen fölkelvén, szinte szaladva sietett falusi ismerőse után, ki csakhamar megállo- podott. Mindketlen visszatértek. A potrohos ur kalapja után nyult, de nem találhatta. Tán szaladás közben veszté el? ... Nem, hanem néhány másodpercnyit távolléte alatt kalapját az asztalról — ellopták. — A megyei börtönből két rabos- kodó a csatornának át éjjel megszökött. — A büszke, elbi- zott embert többnyire önsorsa alázza meg. Igy történt mult napokban egy feszes nyaku uracsossal, ki hitelezői előtt a bi- rodalmi fővárosba menekülni ohajtván, ott az adósok börtö- nébe záratott. A fővárosi krónikából sokakat lehetne kije- lölni, kik ez üdvös példát tanúságot írhatnák föl himelt tár- czájukba. — Több népes utcaszögleteken és a gözhajói ki- szálásoknál alacsony tengelyű málnahuzó szekerek léteznek; ezeknek egyike butorral megrakodva minap déli órákban megállapodván, a kocsi vendéglőbe ment. Míg a kocsi el- ebédelt, a szekér alá egy ott állomásozó targonczás fekdűt, hogy a hűvös árnyékban némi enyhét találjon. Azalatt megjö a kocsi 's a szekeret tovaindítja, a nélkül, hogy az alatt fekvőt észrevette volna. A kerék a targonczás fején ment ke- resztül, ki is eszmélet nélkül állapothoz vitetett a kórház- ba; életéhez kevés remény van. — Egy külföldről ideszakadt koresmáros baromfiakat vásárolt a Duna mellett 's nem tud- ván magyarul, német nyelven akart alkuba ereszkedni a be- csületes magyar gazdával. Ezen tisztességes módon figyel- mezette a venni akarót, hogy ő németül nem beszél. Erre még a koresmáros dúzta föl orrát 's hetvenkedőleg lármázta, hogy ha a pór magyarul nem tudna, „ugatnia“ kellene. Egy arra menő táblabíró ur azt mondá, mikép sokkal méltá- nyosabb dolog, hogy a koresmáros tanuljon meg magyarul — Magyarországnak. — Budapestena hajhászok annyira sza- porodnak, hogy maholnap a venni akarók számát tulhala- dandják, 's így végtére, ha egy garason burgonyát akarunk venni, e potomság miatt is hajhászhoz kell folyamodnunk, ki a legnagyobb készséggel lesz e csekélységben is szolgál- latunkra — egy forintért. — Hogy kereskedésünk a vizen naponkint gyarapodik, tanúsítja azon körülmény is, misze- rint mult heten csupán egy nap hatvanál több hajó bocsát- tatott keresztül a hidnyiláson. — Nevezetes, hogy milly kép- telenségeket irat olykor magának az Augsburgi Allgemeine Zeitung hazánkról. Igy például egy utolsó lapban az áll, hogy gróf Széchenyi István a közéletől vissza akar vonulni. Erre itt Pesten csak mosolyog az ember — mert mindenki tudja, hogy gróf Széchenyi mig magát bírja, hazájáért muködni meg nem szünendik soha — hogy pedig bírja magát minél tovább, azt ezer és ezer honfi kebel forrón ohajlja. — Budán a Császárfürdő haszonbérletje a közkíváratnak megfelelni 's a

fürdői időszakot e részben is kellemesebbé tenni ohajtván, a közönségesen kedvelt Egressy, Béni mű-igazgatása alatt álló „Nemzeti zene-társaságot“ (ugynevezett parisi zenésze- kel) felfogadá 's minden esütörtökön délutáni órákban, ha- csak az időjárás megengedi, a szép udvari sétatérén fogja muködteni. — Δ

ELNÖKI MEGNYITÓ BESZÉD, mellyet mélt. n. károlyi gr. Károlyi György a M. Gazd. Egyesület 1846dik évi jun. 6kai közgyűlésén tartott. „Tisztelt gyűlekezet! Üdvözlöm önöket tisztelt hazánkfiak, mint barátit, tiszteljt és képví- seljt azon szent ügynek, melly bennünket ma e terembe vezérlett; — üdvözlöm önöket a szeretett haza nevében, mellynek szent érdeke füzé e koszorut, egybefoglalva a rokonszenveket és tehetséget, hogy a mit egyes váll meg nem bír, sokaknak egyesített akarata eszközöljön. — 'S azon benső és tiszta örömet, mellyet e buzditó részvétel felett a M. Gazd. Egyesület nevében nyilvánítani ösztönözve érzem magamat, méltán osztja meg velem a tisztelt gyűlekezet. — Az ügy, mellyet az Egyesület felkarolt, szemlélatomást gyar- apodik; 's méltán örvendhetni azon sikernek, melly önké eddigi becses közremunkálását, 's ügybarátink öszinte tö- rekvéseit koszoruzza. — Nem mernék sikert elmentni, ha nem ismerném önké méltányló belátását. A tisztelt gyűle- kezet bölcsesége nem a külföld tökélyeihez, nem az oly sok után sovargó honszerelem forró vágyaihoz, hanem százados tapasztalásunkhoz, 's hazánk sokoldalulag nyomasztó viszony- nyaihoz fogja mérni az eredményt, mellyet Egyesületünk a mezőgazdaság emelése körül illy rövid idő alatt létre hozni képes vala — Olly elhagyatott téren, minőt a mezőgazda- ság képez hazánkban, czélszerű eszközöket teremteni volt az első feladás, mellyek állandó eredményt szüljenek; 's ezen eszközök sorában, mint a legerősb 's legtermékenyebb, első helyen áll a mezőgazdasági értelmiség terjesztése. — Milly sikerrel hatott e mezon a gazdák műveltebb osztályinak körében a „Magyar Gazda“, a köznép fogékonyabb rész- nél pedig a „Mezei naptár“, a tisztelt gyűlekezet el- fogulatlan ítéletére bizom; azon körülmény mindazonáltal, hogy e két gazdasági közöny évről évre számos olvasó kö- zönségnek örvend, azoknak emelkedő belbecsét ösztöngy, mint a mezőgazdasági értelmiség emelkedő vágyát egyir- tant tanúsítja. — 'S midőn ez uton mindinkább sikerült tö- rekvéző gazdáink becses tapasztalásában a közökül szaka- datlan forrását nyitni meg a közönségnek, nem titkolhatom el hazafitai örömetem a felett, hogy a népiskolák számára Egyesületünk által kiadott „Gazdasági Kistűköz“ már az ötödik kiadásban, 's így 15 ezer példányban elkelt, 's a 6dik kiadás is, szinte 3 ezer példányban, gyors keletnek örvendvén, rövid idő mulva egy újabb kiadásnak szükségét vonja maga után. A nagy fontosságú czél, mellyet az Egyesü- let e közhasznú könyvecskével elérni ohajtott, elismeré a nagy- méltóságú m. kir. helytartótanács, 's hogy annak nagyobb ter- jedését a földművelő nép érdekében eszközölhesse, további kinyomatását 's árusítását eicsőbb áron a legkedvezőbb felté- telek mellett átvállalni kegyeskedett. — Jól tudja azonban az Egyesület, hogy az itt érintett eszközök mellett megállo- podnia nem lehet, 's hogy magas, az emelkedő földterek- nek megfelelő mezőgazdasági tudomány kifejtésére a birtok- viszonyokhoz alkalmazott gazdaképző intézetek 's példány- gazdaságok mulhatlanul szükségesek; 's midőn azoknak alapjául 's előkészítései az Egyesület leendő tanítókat ki- képezeteni törekszik, 's e végre újabbán két alkalmas egyént Bartók János és Mórocz István urak személyében meg- választott, — teljes okunk van reményleni, hogy más oldal- ról a példánygazdaság téreül ő felségétől kért, 's a rácz- kevei uradalomhoz tartozó promontóri jóság még ez évben az Egyesület rendelkezése alá kerülend. — A királyi magas kegyelem, mellynek e tárgyban Egyesületünk fűi bi- zodalommal nézhet elibe, általában egyik fő tamasa ez ke- zessége törekvéseink nemcsak jövődei sikerülésére, hanem országszerte jótékony kihatására is. — Azért is a legbensőbb hálát tartozom azon atyai kegyes figyelemért és bizodalom- lómért kijelenteni, mellyre ő felsége, legkegyelmeseb urunk királyunk, Egyesületünket méltatni kegyeskedett, midőn több lényeges közzgazdasági kérdésekben, így nevezetesen a kender és lenkereskedés, erdőszet, takaréknagytárak és pálinka-égetés ügyében nézeteink 's veleményünk nyilváni- tására felszólítani méltóztatott. Önkényt 's a legöszintébb szándékok tanúsító készséggel nyitá meg ez által kormányunk bölcsesége Egyesületünknek a legkedvezőbb 's legjelenté- kenyebb utat, mellyen a haza egyetemes közjóllétéhez pa- rányi tehetséggel járulhat; de ezzel egy díszesebb, tekin- telyesb 's hatékonyabb állásra is emelé azt, melly a haza- fiai igyekezetnek, 's szakbeli értelmiségnek alkotmányserű befolyást enged, 's melly annál szilárdabb leendő, minél öszintébb a kölcsonös bizodalom, 's minél pártatlanabb, igazságosb és törvényszerűbb az Egyesület igénytelen javas- lataiban, 's hazafitai törekvéseiben. — Az erkölcsi suly, mit illy elvek állhatatos követése szül, szerző meg továbbá Egye- sületünknek azon szives bizodalmat, mellyel valaminet közhá- tóságok, ugy magánosok is közérdekű rekon ügyekben hoz- zája fordultak; 's midőn így lánczszemenként szövk a kap- csokat a mezőgazdaság jelen igényei és egy szövb jövődei között, — csekély erőnkhez képest törekedünk tetleg is gyámolítani, némely mezőgazdasági iparágok kifejlését. — A gyümölcsenyésztést, mellynek az idén ujjlag négy érde- mes előmozditóját tartottuk kitüntetésre a Zichy Miklós gr. lelkes hazánkfiak által alapított emlékpénzzel méltónak, középponti kertünk nem sikertelen mozdítá elő a lefolyt év- ben is; de ez intézet többé nincs arányban az emelkedő szük- séggel, 's alkudozások egy nagyobb kerti tér megszerzése iránt 50 forintos részvények után sikert igérő folyamatban vannak. — Az országos szőlőiskola hasonlólag egy szövb jö- vendőnek néz elibe, miután az ismét majdnem öt holdnyi térséggel megtoldatott, hogy azon fajokat, mellyeknek ter-

jesztés]bornemelés tekintetében kívánatos, az évről évre nagyobbodó megrendelésekkel illő arányban szaporítani, egyszerűsíteni azonban szövegeinket valahára tudományosan is rendezni lehessen. — Lényeges segédletet nyújthat e tekintetben külföldi utazásból hozzánk visszatért Pétterffy József urnak közremunkálása, mely azonban, hogy teljes sikerű legyen, mulhatlanul szükséges, miszerint Péterffy ur a magyarországi jelesebb szülőhegyeket hasonlóan beutazza, s azoknak természetével alaposan megismerkedjék. — A honi állattenyésztés érdekében kiterjeszté az Egyesület ezidén a szarvasmarhatenyésztés ösztönzésére is figyelmét, s e célra, valamint a kanczaoskók jutalmazására 250 ft pót kitűzött, ugy jelesebb tenyésztési szarvasmarhák számára is 50 darab aranyat határozott jutalmul kiosztandóknak. — Ennyi becsületes törekvés nem maradt elismerés nélkül; a részvét minden oldalról melegen nyilatkozott; s egy év alatt fizető tagjaink száma 534-ről 812-re, vagyis 298 fizető taggal szaporodott, alaptöke pedig 21,190 pengő fttal növekedett, mi közé még két újon keletkezett fiókegyesületnek szabályszerű középpontj, közel 100ra menő tagjai még nincsenek felvéve. — E gyarapodásnak nemcsak jövedelemforrás emelkedése miatt kell örüdenünk, mi által t. i. közrehatásunk anyagi rugóit erősítjük; hanem különösen azon szellemi és erkölcsi befolyás tekintetéből, melyet az Egyesület minden új taggal nyer az ország külön részeiben, szoros és szoros kapcsolatba s ugyanazon egy irányú szövetségbe fűzve a cselekvés embereit, kölcsönös okulásra, és verseny-ébredésre a munkásság téré. — Ugyane részvét támasztja a lefolyt év alatt néhány lelkes hazafi közremunkálása mellett a baranyai, borsói és somogyi fiókegyesületeket is, melyeknek megkezdett jótékony működéséről értesülni fog a tisztelt gyülekezet; s értesülni arról is, hogy a szatmármegyei gazd. egylet, erélyes vezetőinek buzgósága következtében, azon ponton áll, hogy szabályszerű fiókká alakuljon. — S midőn így elvitatlanul előmenetelünknek, s egyesületi kifejtésünk elismerhetlen áldásának, ügybarátink velünk együtt méltán örüdenek, bátor vagyok a tisztelt gyülekezet nagybecsű figyelmét s hathatós részvétét még egy vállalatunk iránt kikérni. — S ez a köztelék felépítése. — E vállalat az, mellynek kivételől függ Egyesületünknek nemcsak biztos közremunkálása, és sikeresebb működése, nemcsak hivatásához méltó díszes állása, hanem jövedő örökös fenmaradása is. Ez épület, melly nekünk új módokat és eszközöket fog nyújtani munkásságunk kettőztetésére, egyszerűsített ellenállhatlanul összpontosító közintézet gyanánt szolgál, örök emlékeztetésül a nyomunkba lépő utódoknak az egyesített erő hatalmára és áldására; s ezen emléket ők becsben fogják tartani, és hozzácsatolt erkölcsi tartozásokat s igényeket ugyanazon pietással teljesíteni, mellyel minden becsületes magyar szent hazájának felvirulásán öröködi, mint azon kincs felett, mellyt ha magától elrabolni enged, mellynek boldogításában ha nem lel minden polgári törekvésének végpontját, rendeltetését iszonyan elteveszté. — A köztelek minden értelmes magyar gazdának a szeretett haza jelképeül, és összeforrasztó gyűlöpont gyanánt fog szolgálni; ezt a legbensőbb bizalommal reménylem, ezt a legmelegebb úgyszeretettel o hajtom. — A magyarok istene vezéreljen bennünket! — (M. G.)

AUSZTRIA.

Galiczia állapotáról június 5-keig folyó négy napos tudósítások. Némelyek azonban a közelgő aratást várják aggodalommal, midőn a paraszok különféle szolgáltatásainak és az uradalmaktól előlegesen kapott gabona visszafizetésének ideje leand. Egyes engedelmességek történetnek ugyan, de csak egyesek. — A statusfogyók nagy része szabad lábra tétel, s a Nürnbergi Correspondent nem kétkedik, hogy csak néhányát érdemi a törvény szigora, mitután Ausztria enyhesége e részben ugyszólván példabeszédé vált.

Bécsben f. évi majus 30-án kelt legfőbb kéziratnál fogva tudományos társaság alakítottatott illy czímmel: „K. k. Akademie der Wissenschaften.“ Az Akademia szakosztályai: nyelvészet, természeti és szép tudományok. A bölcsészet, ugy látszik, el van mellőzve. Az első 24 rendes tagot a császár nevezi ki: ezek mindenikének díja 1500—1200 ft, a többi 12 tag fizetéstelen. A három évre választható elnök 3000, a titkok 2500 ft díjt húz. Minden tag es. kir. kormánytanácsnoki czímet nyer.

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. A miniszterium a felsőházban június 5-én kisebbségben maradt. A keletindiai vezérek megjutalmazásáról szóló törvényjavaslat választmányilag tárgyalván, Richmond hge törvény harmadik pontját, melly szerint a jutalmak miadaddig ki nem szolgáltattak volna, míg Hardinge és Gough lordok a keletindiai társaságtól megszavazott díjakat huznák, csuf, fukar és nyomorult eljárásnak nevezé s azt kitörlni kívánta; Monteagle whig lord pártolta az indítványt és a dolgot szinte Angliához méltatlan zsongorkodásnak nevezé. A kormányt Ripon indiai ügyminiszter azzal mentegette, hogy e javaslat sem helytelen takarékoskodásból sem pedig ama nemes vezérek érdemeinek félreírásából nem eredt, hanem csupán tekintetből a bevételek szökése, az Wellestley marq., Nelson lord és mások példára. Szavazásánál Richmond hge mellett 38, a kormány mellett csak 26 szavazat volt. — A miniszteriummal elégedetlen lapok telvék örömmel ez eredményt felett.

A Standard felszámítja, hogy Pealnek több mint egy millió font sterl. tőkéje van, s mégis elfogadja az 5000 font miniszteri évi díjt, és a státustól már vagy 100 ezer fontot nyert fizetésül; továbbá Wellington hge mutat, kinek Anglia meg nem rövidítette státusjutalmait azért, mert őt Spanyolország, Portugalia és más országok tiszteleti díjakkal és roppant földbirtokkal ajándékozták meg.

Russell lord szállásán jun. 6. a szabadelvű és az ir par-

lamentis tagok legnagyobb része tanácskozmányt tartván, az ir fékbill másodszeri olvasatára ellen szegülni határozták; ezen kívül e gyűlésben Russell lord indítványára a czukorvám kérdésében is a kormány tervével ellenkező határozat hozatott.

A gabnatörvény elleni társulat legközelebb Manchesterben tartott közgyűlésben mindjárt a gabnabill elfogadása után szétoszlani, és Cobden lordot aláírások után 100 ezer font sterlinggel megjutalmazni határozták.

FRANCZIAORSZÁG. Ugy látszik, Constantin nagyherceg touloni látogatása Francia- és Oroszországok megbárátkozásának kezdete. A czár Baudin és Parseval tengernagyoknak nagy rendszalagokat, és Lajos Filep királynak több, francia tiszték közt, kik a nhg jelenlétekor nála szolgálatban voltak, kiosztandó rendeket küldött.

Rossi, eddigi rendkívüli követ a pápai udvarnál, rendes követé nevezetett ki, s egyszerűsített grófi czímet nyert.

A követkamarában június 5—7-ig a hadügyminiszterium budgetje tárgyalatott. Az apróbb kifogásokon kívül Subervic tábornok kérdést tett a saint-mauri váradról, melly Paris erősítményei közt, a nélkül hogy az illető törvényben megnevezze lenne, építetett. A kormány részéről azt felelték, hogy a törvény a várak számát nem határozta meg, s hogy a kormány annyit építhet, a mennyi czélszerű és a megszávozott összegből kitélik.

A követkamarája majus 29-kei üléséből Guizot ur e szavait emeljük ki: „Mit jelent az, midőn az mondatik, hogy egy befolyás létezik, melly a minisztereket beiktatja s leteszi, és a cabinet politikáját vezérli? En soha sem szólottam valamely, a cabinet mögött vagy fölötte álló s annak irányt adó befolyásról. 1839ben igenis megtámadtam az akkori cabinet politikáját, de csupán a cabinetet; a koronát akkor sem vegyítettem a vitába. Merem állítani, egyike vagyok azoknak, kik a parlamentaris körben teljes szabadságot adnak mindenkinek és semmi megtámadás alól ki nem vonják magokat. Soha nem korlátoztam a szólásszabadságot, soha az ellen nem panaszokdám. Vádoljátok a minisztereket s mondjátok nekik: viszás miniszterek vagytok, a korona befolyását nagyobbítjátok, a koronának a kormányzásba tulságos befolyást akartok szerezni; vádoljátok árulás, bitórlás és zsarnoksággal; de azt nem kell mondani, hogy a korona vezérli őket s szabja ki politikájukat, és nem olly czélszást tenni, hogy még miniszterek lehetnének, ha a korona akaratainak engedni akartunk volna... A férfiak, kiket a korona tanácsosainak választ, és kiknek a kamarák többséget adnak, e férfiak, ugy hiszem, arra hivatják, hogy a törvényhozó tényezők egységét, egyetértését fenntartsák; ebből áll a miniszterek munkája a kamarákban. A trón pedig nem ollyatén karszék, mellybe csak azért ültetnek valakit, hogy más ne üljön belé, és csupán a végre, hogy a bitórlást meggátolja; hanem még más valami. A korona, a monarchia nemcsak azért szükséges, hogy a nagyravágók bitórlásának gátot vessen, hanem az egyszerűsített a kormány egyik működő és valóságos része. Nem, a trón nemcsak mindenkitől elzárt karszék, mert azon egy értelmes és szabad személy ül, eszmével, érzelmekkel, kívánságokkal és akarattal bíró személy, mint minden egyéb valóságos és élő lények. E királyi személy kötelessége, másképp nem kormányozni, mint a charte által felállított közhatalmak egyetértésével, és azoknak tanácsa, gyámolítása mellett. Az az alkotmányos, és nem csupán egyedül valódi és törvényes, hanem egyszerűsített egyedül méltó alkotmányos kormány: hogy valamint a kamarák elvárják a koronától, hogy mindnyájukat tisztelje, ugy a kamaráknak is tisztelniük kell a koronát és azt tenni fölébe fel, hogy azt egy értelmes és szabad lény, nem pedig egy lomha gép viseli, mellynek rendeltetése egyéb sem volna, mint elfoglalni azon helyet, mellyt mások foglalnának el, ha ő nem volna. (Balról: hát az angol királyné?) Ha az érd. tagok tudnák, mennyire otthonosok Angliában az eszmék és érzelmek, mellyeket az imént kifejeztem, ha tudnák, mily nagy mértékben engedtek Anglia legnagyobb, legfüggetlenebb, legbüszkébb miniszerei a korona eszméi, érzelmei és véleményeinek, ha megemlékeznek arról, mily nagy rendszabály halogattatott 20 esztendeig, mivel Pitt, Anglia legnagyobb minisztere ezt mondá: „Nem győzhettem meg a királyt! A király meggyőződése hátráltat! Nem vagyok képes belegyezését megnyerni! — Ezen ok a katolikus-emancipációt 20 évig hátráltatta. És miért? mert senki nem képzelé, hogy korlátlan hatalommal bír, s mert alkotmányos miniszterből nem kívántatik, hogy a koronánál mindenható legyen, a milly kevéssé az a kamaráknál. Azonban felállítottatott egy új: miszerint valódi miniszter kellékeikhez tartozik, hogy a koronánál mindenható legyen, mert állítólag csak így fődí sikerreljessen a koronát. E tan hibás, teljesen hibás. Ha igaz volna ez, ugy Angliában soha sem lenne a koronát fődí miniszter; holott itt még gyenge és igen közpérszerű királyok alatt sem volt soha olly miniszter, ki meg ne vallowta volna, hogy azoknak befolyása őt akadályozza vagy elősegíti. En azt mondám, hogy a miniszternek magát elhomályosítania, és ha mi jót tett az országban, annak elismerését és a nép háliját a koronára utasítania kell; ebben is Anglia legbüszkébb, legaristocrataibb minisztereire hivatkozhatom. A reformbill Grey lord legnagyobb korszaka, életének dicsősége volt; és mégis egy ezen nagy rendszabály megünneplésére adott lakomán tartott beszédében minden érdemet IV. Vilmosnak tulajdonított, amár sokan tudták, hogy a király személyesen ellene volt a rendszabálynak. E példa annál bizonyítottabb, mivel Anglia csaknem bálványozó tiszteletét mutatja ezen tétel iránt: a király semmi rosszat nem tehet, és minden jó a királytóljő. Nyugodjék meg a kamara, és legyen nyugton Thiers ur; legyenek meggyőződve, ha a korona elé kellend állni, nem annak elhomályosítása, hanem verszélyek, gáncok és vádak elleni fődése végett, ezt Thiers ur nem tehetné nagyobb buzgalommal, mint én és minden

loyalis tanácsosa a koronának.“ A miniszteri tan ez előadására Thiers többé nem felelt; Constitutionnellje azonban azt mondja, hogy az angol catholikus-emancipatio példája rosszul választva, és a rövidlátó, sokévi ellenszegülés e legbőlebb rendszabály ellen, fonák győző ok volt.

Lecomte, a király életére merény elkövetője, jun. 7. reggel a pairszék itélete szerint nyaktóló által kivégeztetett.

PORTUGALIA. A Times lissaboni maj. 30-ai, négy tömött hasábra terjedő leveléből imitt egy kis kivonat. „Az utolsó két hét alatt itten olly sok mindenféle történt, hogy annak elbeszélése jókora könyvet képezne. Egy népzavarág, mellyet néhány vén asszony a királyság egyik távol zugában kezdett, záporpatak gyanánt duzzadt fel és sikerült felkelésé növekedett. Tábornokok árulók, ekeszarvától jött parasztok vitéz népvezetők lettek, némberek és gyermekek tűzben állottak, a katonák a polgárokkal czimboráltak, és Portugalia legerősebb miniszteriuma, melly négy évig tartott, mi Portugaliában nagy esoda, összedől. Costa és Silva Cabral miniszterestvérek, néhány nap előtt meg mindenhatók, Cadixba menekültek; a cortes szétoszlattak és ujak, alkalmasint alkotmányhozási felhatalmazásokkal, sept. 1-ére hivatnak össze. Itt Lissabonban rémitőnek mutatkozott a forradalom, és ugyszólván esoda által menekültünk meg. Dragonyosok és dsidások száguldoztak az utcákon, s alig történt egy emberhalál. Minden boltok és hivatalok zárva voltak, s ma már mind nyitva vannak. Ha a kormánynak a népet lecsillapítania sikerül, mi még egy kis bajjal járand, ugy két évig tán bátorságban vagyunk; mert itt minden második évben forradalomnak kell lenni. Terceira hge csak néhány napig maradt hadügyminiszter; leközönése jó hatással volt a kedélyek lecsillapítására. A Cabral-miniszterium szétoszlása igen elősegítette a pronunciamentokat; a mozgalom rendkívüli gyorsasággal terjedt el északról, és a junták Algabriát kivéve egész Portugaliában gombaképen szaporodtak... Maj. 21-én (urnapján!) Lissabon utcáiban a lakosság és katonaság közt verekedés volt, de csak kevesen ejtettek le lábaikról. Közönséges néplázadás és rablás volt tervben; azonban a portugali főváros proletariusa megmutatták, hogy a polgárosultságban ők is haladtak. Még csak 30 év előtt borzasztó tetszést ordított az itteni pór nép, midőn áldozatai a Campo de Santa Annán nyársra huzattak és megégették. Jelenleg nagy kicsapongások nélkül ment véghez minden, mert Cabralék idejékor elpusztultak. — Palmella új cabinetfő sietett minden hivatalokra „chartistai ellenzékiet“ alkalmazni, mi tömérdek változásokat szüend a polgári és hadi igazgatásban. Palmella a pénzügyi tárczát, tehát a legnehezebb hivatalt, vállalta magára. A kincstár üres, a bank nem fizet, részvényei 10 pttel csökkentek, mindenféle kiadások szükségesek, a budgetben nagy a fogyaték; majd elválik, birtokában van-e a gombolyagnak, melly őt e tömkelegből kivézejelje.“

OROSZORSZÁG. Miután a kormány, mond egy pétervári lap, mindent megtett, mi a zsidók erkölcsi és anyagi jólétét biztosíthatja, már most joga van várni, hogy minden ollyatén keresetmódról, mikkel polgártársaiknak ártalmára vannak, lemondani, s rájuk nézve is üdvösebb életmódra térni fognak. Azon zsidók tehát, kik semmi bizonyos keresetmódot előmutatni nem képesek, a kormány által ezennel felszólíttatnak, hogy a következő osztályokba lépjenek: 1) a három kereskedő testület valamelyikébe; 2) valamelyik város polgárai közé, fekvő birtok szerzésével; 3) valamelyik czéhbe, képességi próba letétele mellett; 4) a földművelő osztályba. Azok, kik földművelők akarnak válni, tetszésük szerint akár saját, akár földesuri földeken tethetik azt; amaz esetben a földek vásárlására pénzt, emebben pedig következő engedményeket nyerenek: 1) tíz évig minden adó alól mentek, 2) 25 évig a hadkötelezettség alól kivévek, 3) minden adótartozásaik elengedtetnek. A zsidók ezekből 1850i jan. 1-jeig választhatnak; azontul erőszak fog használtatni.

ÉSZAKAMERIKA. Philadelphia, maj. 15. Nem képzeli őn az itteni közingerültséget és a háborurai készülést. Minden irányban vonulnak polgárőrségi századok délfele, s ha Taylor és Ampudia tábornokok még egy ideig eldöntő csatát nem vinak, nem sokára 15—20 ezer ember álland a Rio Grande mellett. Szó van Veracruz algyuztatásáról, California elfoglalásáról, Uj-Mexiko meghódításáról stb. A kikötőben leirhatlan munkásság uralkodik; seregeket toborzanak, s olly készüléteket tesznek, mintha nem olly 1500 rangu országgal, millyen Mexiko, hanem közönséges háborut kellene viselni, t. i. beavatkozás eszlére. Egyébiránt nincs miért sietni, sőt olly czél látszik szemelőtt tartatni, hogy e demonstratio által Mexikoban ellenforradalom eszközöltesék, melly az utolsó tudósítások szerint már valóban ki is ütött. En nem tartok semmit a kalózevelektől, mert a kalózek egyik részének mexikoiakból kellene állani, és Mexikonak nincsenek matrőzai. Idegen kalózekkal az Unio mint tengeri rablókkal bálnék. Almonte eddig már Európába érkezhetett, de egyszerűsített Santana is kiköthetett meg Veracruzban az amerikai hajóhad pártfogása alatt. Meglehet, vérontás nélkül végződik még minden, de én kötlelem. Ha az elnök valóban 50 ezer embert állít talpra, akkor Mexikó szét kellend darabolni, és maga Santana is csak néhány tartomány átengedésével vásárolhatandja meg a békét. Többire, nem kell azt gondolni, hogy az Unioa bekebelezendő mexikoi tartományok erkölcsökre és nyelvre nézve mexikoiak marandnak; sőt 25 évalatt csak angolul fognak ott beszélni és írni, csak amerikai módon gondolkozni és tenni, épugy mint jelenleg Louisiana és Florida státusokban. — Eddig a statuspapirosok még nem igen szállottak le. — Az utolsó választások a democratái pártnak roppant többséget biztosítottak. Ujyork város tulzó democratái választott polgármestereket, és a nativék pártja nagy kudarczot vallott. Connec-

tient status is, a whig párt középpontja, a democraticus (el-
nök-) pártköz csatlakozott az ottan épen most véghezment
tiszválasztásoknál; a déli státusokban is a demokratai párt
mellett ütöttek ki a választások.

Egy Londoni levélben többek közt ezt olvassuk: Az
Egyesült státusokban ugylátszik általánosán lábra kapott azon
hiedelem, hogy Mexikót Anglia bujtotta fel az Unio elleni
háborúra; a jobban értesültek ellenkező véleményben van-
nak; mert az angoloknak jelenleg semmi sem alkalmatla-
nabb, mint épen e háború, mely a hadi pártot az Egyesült
státusokban roppantul elősegíti és Anglia kereskedésére
csak dermesztőleg hathat. A gabnabill keresztlumenete után
Anglia gátolatlan közlekedésre szoruland, ha azt akarja,
hogy a kísértel balul ne üssön ki, és ben az országban nagy
megrendítések ne szülessen. Miért is, itt nem szándékoznak
a mexiko-amerikai ügybe avatkozni, sőt a békét mennél
előbb helyre állítani iparkodandnak. Még haszonra sem for-
ditandják azon körülményt, hogy az Unio Mexikoval hábo-
ruba bonyolodott, hanem az oregoni kérdést mennél előbb
elintézni fogják. Csak akkor, ha az angol kereskedés pan-
gásba esnék és az amerikai vállalkozási szellem a mexikoi
háború által új irányt nyerne, fognának a barátságos aján-
latok visszautasítani és a világbéke veszélyben forogni. Illy
körülmények közt szerencse, hogy az oregoni szerződés iránt
már meg egyezés létezik, és hogy Anglia az előleges irán-
tokat a mexikoi fordulat miatt megváltoztatni nem szándéko-
zik. Great-Western gőzös igen barátságos ajánlatokat visz
Washingtonba Oregon tárgyában.

Taylor táboráról valósult, hogy apr. 30kán mindenün-
nen körül vett fogva. Mivel azonban igen vitéz vezérnek tart-
ják, azt remélik, hogy Matamoros elszánt megtámadása és
elfoglalása által segítendő magán.

AZSIA. Trapezunt, maj. 8. Az utolsó pendsabi törté-
netek már egész Közép-Ázsiában tudva vannak A Buchara,
Chiwa és Kabulból Mekkába menő zarándokok és az ezen
vidékekről visszatérő kereskedők azon roppant befolyást raj-

zólják, melyet az angolok győzelmei a Szutleds mellett, és
diadalmenetek Lahorba, minden, az Indus folyó és Aral
tenger közt fekvő nemzetek közt szült, melyek az europaia-
kat gyűlölvén, aggodalommal tekintnek Anglia hatalmának
terjedésére. Kabulba, hol valamely angol hadsereg ismét
megjelenése valószínűnek nem tartott, igen örvendettek a
szíkhiek megaláztatásán, mert a mohamedánok ezeket még
jobban gyűlölik mint az angolokat. — Ugy látszik, Dost
Mohamed komoly tervet főz Pesaver ellen. Fia, Akhbar chán
Kabult elhagyván a Kabul és Dsellalabad közti hegyekben
portyázott, és fényes zámkányigerekekkel a mohamedán
lakosságot táborába toborzá. Akhbar több tekintélyelű bir
Afghanistanban, mint apja, ki agg és gyenge már, 's bé-
keszeretete nem illik e harcias néphez. Jelenleg a körülmé-
nyek hajtják őt a háborúra; mert trónja forogva vesze-
delemben, ha most, a szíkhiek hatalmának megtörése után
a Pesaver meghódítására kínálkozó alkalmat elmulasztná. —
A persa sah és nagyvezere, Hadsi Mirza Agasszi, szinte
igen érdekelve hallgaták a zarándokok elbeszéléseit, 's a
kellemes hírét bőven megajándékozták őket. — A Cholera
még Keletindiaiban tartozdik.

JÓZSEF NÁDOR nemzeti képesarnoknak felállítására
a magyar nemzeti múzeumban közelebbi hónapokban beküldetett
adakoások MÁSODIK KÖZLESE (vege.) hb) Csasz Marton
orvos tr. 's m. kir. tudom. egyetemi professor 362 sz. ivén:
Csasz Marton 10 ft; Balassa Jan., Gebhardt Ferencz, Haader
György, Lukács Ant., Lukács Józ., Rupp N. Jan. mindenik 5 ft;
összesen 40 ft. — cc) Palásthy Viktor cs. k. aranykulcsos
408 sz. ivén: Palásthy Viktor 10 ft; Palásthy Geiza cs. k. had-
nagy 5 ft; öszv. 15 ft. — dd) B. Bésán Nep. János 418 sz.
ivén: Bésán Nep. Jan. báró, Bésán Gindly Klára báróné, Bésán
Mih. tablabiró, mindenik 20 ft; öszvesen 60 ft. — ee) Ghyecy
Kálmán, komárommegyei első alispán 422. sz. ivén: Ghyecy
Kálmán 5 ft; Milkovics Zsigm., 2 ft; Baranyay Gásp., 1 ft; ösz-
vesen 8 ft. — ff) Márffy Dienes tablabiró 427 sz. ivén:

Márffy Dienes 5 ft. — gg) Mérey József somogy megyei
másod-alispán 429 sz. ivén: Szegedy Sand. 5 ft; Kuud Vincze
2 ft. Gaal Alajos, Mérey József, Zahorszky Mikl., mindenik 5 ft;
összesen 10 ft. — hh) Nagy Kanisaváros 432 sz. ivén:
Babochá János 5 ft. — ii) Döry Miklós tablabiró 434. sz.
ivén: idösb Döry Vincze 10 ft; Döry Fridr., Döry Laj., Döry
Mikl., Döry Sánd., ifj Döry Vincze, Georgievics Pal, mindenik
5 ft; öszvesen 40 ft. — kk) Zsitvay József szerémszégi
első alispán 459. sz. ivén: Eltz Hugó gróf, Eszterházy Franziska
grófné, Pejácsevics grófné, Khuen Henr. gróf, Kulmer N. báró,
Odessalchi Livins herceg, Pejácsevich Adolf gróf, Pejácsevich
Peter, mindenik 10 ft; Cseh Eduárd, Fell Ant., Huebur Zsigm.,
Pejácsevich László gróf, Pejácsevich Mik. gróf, Zsitvay József,
mindenik 5 ft, öszvesen 100 ft. — ll) Báró Ritterstein
Ágoston főbányagróf 466. sz. ivén: Ritterstein Ágoston
báró 10 ft; Splényi Béla báró 5 ft; Adda Titus, Berghoffer Ferd.,
Ullmann Zsigm., mindenik 2 ft; öszvesen 21 ft. — mm) Nosz-
lopy Ignác, sopronyi váltótörvényszéki elnök 472. sz. ivén:
Chernel Laj., Flandorfer Ign., Hegedüs Pal, Hofer Pet., Lenck Sa-
mu, Márton György, Nagy János, Noszlopy Ignác, Schreiber
Gusztáv, Szluha Már., Tschurl Ferencz, Vághy Mihály, mindenik
5 ft, öszvesen 60 ft. — nn) B. Forray Andrásné szül.
Brunsvik Juliana grófnő gyűjtései: Bende Móricz, gróf Brunsvik
Józsefné szül. Majthényi Anna Maria, h. Forray Andrásné,
Hampl N., Nadenyitsék N. orovstr., Zamojszka N. grófnő mindenik
5 ft; Siebenfreud N. gyógszerész és Zichy Béla gróf, mindeneik
3 ft; Ferenczy István, Jablányi N. ügyvéd, Kálmán N. ügyvéd,
mindenik 2 ft; Retozik N. kereskedő, Stantzl N. kereskedő, We-
ber N. kereskedő, mindenik 1 ft; több névtelen 10 ft; öszvesen
55 ft. — oo) Grosser János ájtatos szerzeti provinciai
küldeménye 5 ft. — E második közlés öszvege 3307 ft 50 kr
ezüst pénzben. Közl. Mátyay Gábor, egyesületi titkok.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete mellett szer-
kesztli Szevény József.
(Szerkesztőség szállítás urutoza Horváthhá 540d. sz. a. 160 em)

Hivatalos tudósítások.

(482) **Birói árverés.** (1)
Tek. Pest megyében kebelezt Törökbalint helységben több jobbágy-telek, szőlők, házak, lovak,
ókrók, tehének, sertések és gazdasági-szerek birói végrehajtás után folyó 1846-ik évi június 21,
22, és 23dik napjain el fognak árvereztetni. **Simonics László** t. Pest vmegye r. esküdtje.

(447) **Árverési hirdetés.** (3, 3)
Kassa városa határában, jelesen Csermely nevezetű völgyben létező, 's érintett város tulajdo-
nához tartozó papiros-malom épületekkel együtt azon feltétel mellett, hogy akármikéle gyárnak fordít-
tassék, 's abban se lisztes malom, se pedig koresma ne nyitassék, f. évi június 22kén helyben fel-
sőbbi engedelem mellett közárverés után el fog adatni. Melly eladási határidő említett város tanácsa
részéről ezennel közhírré tétetik.

(449) **Hirdetés.** (2, 2)
Melly szerint a n. váradi kir. kincstári uradalom részéről f. évi június 25kén tartandó nyil-
vános árverés után 1) Váradi-Váralya városában, túl a Péczen, gyakorolható szabad korcsmattatás joga.
— 2) A várban levő kamarai uradalmi pinze a f. esztendei november 1-5 napjától kezdve 3 folyvást
tartó évekre fognak a többet igérőknek, felsőbb jóváhagyás mellett, hasznosbírba adatni. Mihez képest
a bérlési szándékozók Váradi-Velenczén a mondott napon délelőtti órákban az igazgató kir. kamarai
ügyvédi hivatal iróteremében tartandó nyilvános árverésre, az tsőre névze 70 ftot, a másodikra pedig
5 ftot pendőben bírátpénzül maguktal hozandván, meghivatnak, hol is az árverési ugy szerződési fel-
tételményeket jó előre mindenkor megtudhatni.

(479) **Váltótörvényszéki idézés.** (1, 3)
Toldy János, ezen név alatt utazó 's magát magyar herculesnek címző eróművész-panaszoltnak
tartózkodása nem tudatván — néki Höcker János által ellene tömlesztett 50 p. ft. váltó követelése
ügyében, a váltótörvényszék H. r. 214. §-a rendelkezés képest a soproni e. b. váltótörvényszék
előtt leendő megjelenésére f. évi július 6dik napjának reggeli 9 órája tüzetik ki. Költ Sopronban a
kir. váltótörvényszéknek 1846. június 8kán tartott üléséből.

(475) **Épen most jelent meg 's**
Emich Gusztáv pesti könyvárusnál kapható e' korszerű munka:
A' lisztgyártás és kereskedés
Ifj. **Szabó Páltól.** Ára 20 kr. p. p.

(468) **Előfizetési felhívás a**
PÉSTI DIVATLAP
második félévi folyamára. — Ezen divatlap továbbra is kitűzött nemzeti irányának híven
megfelelve, lehetőleg érdekes, változatos tartalommal, a' mostani köztetszést nyrt csinos kiállításban,
diszes divat-, szinpad- és arcz-képekkel, szebb honi tájak, népviseleteink rajzaival, fog megie-
leni, hetenként egyszer, ezental azonban, hogy vidéki előfizetőink hamarabb kapják meg, nem csü-
törtökön, hanem **szombaton.**
Előfizetési díj félévre postán 6 frt, helyben 5 frt p. p. Évegyedre postán 3 frt 30 kr.
helyben 3 frt. Külföldre csak a' bécsi főpostahivatalnál lehet előfizetni. Erdélyben t. Méhes Sámuel 's
Vajda Daniel uraknál is.
A' jövő félévi folyam több érdekes műmellékletet közt előfizetőink a' következőket is veendik
tőlünk: 1) A' Ferenczy által készített, 's a' nemz. múzeumban felállított Kölcsey-szobor rajza.
2) A' nemzeti színház nézőhelyének rajza a' szinpadról folyó. 3) Balaton-Füred
a' Kisfaludy-gözzsel. 4) Egy kép, mely a' pesti nagy redouterera pompás belsejét, 's a' 'Vigadó'
című új tarsas magyar tánc egy részét tünteti föl. — Ezen kívül a' legjelesebb honi szövegek
mintait is szét fogjuk küldeni lapunk mellett.
Uj előfizetőinknek **Liszt Ferencz 's Laborfalvy Róza** arczképeivel is ked-
veskedünk. **A' szerkesztőség.** (Sebestyénpiacz 294. sz.).

(483) **Bor-eladás.** (1, 3)
Nemes Nógrád vármegyében esegi helységben Horváth uraság pin-
czéiben e' f. évi június hónap 30kán és a' követő napokon 1843. évi termésből
600, és 1845. évi termésből 400 akó vörös bor árverés után fog eladatni, mire
a' venni szándékozók ezennel meghivatnak.

(429) **Egész ménes eladása.** (3, 3)
Méltóságos özevgy gróf Csáky Károlyné asszonynak birtokaihoz tartozó, 's Bihar megyében ke-
belezett inándi uradalomban levő „egész ménes” —, mellyben sok nemzedéken keresztül, ösme-
retes nagy fajú győzős kocsi lovak (Carrosiers) nemesítettvén, jó tulajdonok miatt különösen kedvel-
tetek, 's minden alkalommal helendők voltak, 's mellyben hágo ménlovak, 's betanított kocsi 's háts
lovakon kívül:
26 darab anyakaneczek,
32 darab 1, 2, 3, 4 éves kanezacsiok,
14 darab 1, 2, 3, 4 éves csüdörösökök találatnak, — ezen méneshez tartozó különféle
nemű kocsiakkal, — szekerekkel, — hámoakkal, — nyergekkel és egész ménesbeli jó készü-
lettel együtt, — folyó 1846. évi július 16dik napján reggeli 9 órakor, Nagy-Váradtól
2 1/2 órányi távolságra, Szalonta-felé vezető töltött országutban fekvő „Inánd” nevű helységben, az
ottani tiszti lak udvarán, a' legtöbbet igérőknek közárverés után fognak eladatni; bővebb felvilágosítást
nyerini kívánók, Szilágyi Lajos ügyvéd urat, Nagy-Váradra intézendő bérmentes leveleik által időközben
megkereshetik — költ Nagyváradolasziban majus 25kén 1846.

(480) **Váltótörvényszéki idézés.** (1, 3)
Korbuli András erdélyországi szamos-újvári lakosnak, az ellene Münnberg Antal 's fia által
235 p. ft. 12 król szóló váltó iránt indított ügyben leendő tárgyalásra, f. évi június 26kán reggeli
9 órára e' váltótörvényszék előlbi idézése — miután az iránt a' kitűzött határnapig a' főmeltóságú
magyar kir. udvari cancellariához tett felterjesztés következtében válasz nem érkezett — ezennel hir-
lapokba iktattatik — s ekeft fog kézbesítettnek tekintetni. — Költ Pesten a' kir. e. b. váltótörvényszék
1846dik június 12kén tartott üléséből.

(472) **Birói árverés.** (2, 3)
A' tek. pesti első bíróság kir. váltótörvényszék határozata következtében egy nagy brilliant
kereszt és szinte illy kövü fergo, mellyek összesen 6000 ezüst forintokban valónak elzálogitva, folyó
évi június hó 24dik délutáni 4 órakor helyben, a' hátvány-utczában a' váltótörvényszék tárgyalási
szobájában bíróság el fog árvereztetni, oly megjegyzéssel: hogy ezen ékszerék 3 óratól 4 óráig
ugyan ott a' venni szándékozók által meglesznek tekinthetők. Költ Pesten 1846. évi június 12.
Jordán József végrehajtó.

(463) **Váltótörvényszéki idézés.** (2, 3)
Goldner Mózesnek Kállay Gusztáv ellen 3000 p. ft. és járulékaí iránt indított váltóügyében,
alperes idézetése iránt a' kitűzött határidőre az illető hatóságától válasz nem érkezvén, alperes ezen-
nel a' H. r. 213. §-a értelmében idéztetik, 's ezen ügy tárgyalása végett folyó évi június 24. napján
reggeli 9 órakor a' pesti e. b. v. törvényszék előtti megjelenésre utasítatik. Költ Pesten a' kir. e. b.
váltótörvényszék 1846. évi június 8kán tartott üléséből.

(444) **Bernhard Jakob elleni csödper.** (1, 3)
21267. Bács vármegye felirása szerint Bernhard Jakob Apathin mezővárosi héber hitelvezői csö-
dületének határnapja f. évi július 15öjére tüzevén ki, 's tömeggondnokká Schmausz Károly jegyző,
perügyelővé pedig Fratrios Ferencz hites ügyvéd nevezetvén; ugyanez kihirdetetik. Költ Szent
Ivan hó 2dikán 1846.

(454) **Hirdetés.** (3, 3)
Az e' helyt 1846-ik évi april 21-éről közzétett hirdetésny folytatban ezennel közhírré adatik:
hogy a' mai napon délelőtt egybeüölt bank választmány az 1845ik évi december 15öjéről 1846dik május
31öig számított második félévre járó osztalékok részvényenkint 17 frt 30 krra pengőben határozta légyen.
Ezen 17 p. frt 30 krrnyi öszveg folyó évi június 8kától kezdve, a' kiadott szelvények beadása
mellet a' helybeli bank-pénztárban felehető.
Az 1845dik évre részvényenkint 5 frt 17 1/2 kr, vagy összesen 7040 frt 47 kr. fognak az
intézet tartalék pénztárába betéteni. — Költ Pesten június 6kán 2846.
Urményi Ferencz bank elnök.
Valero J. N. bankigazgató.

(477) **Treichlinger J.** (1, 12)
szépmű és iparmű irodájában Pesten vaczi- és nagy
hiduteza szegletén, épen most jelent meg 's kapható:
„Hunyady László”
nagy opera Erkel F. től. Zongorára, 4 füzetben.
Nyitány 1 ft
1. füzet 1 ft 20 kr. } Az egész opera kiegészít-
2. füzet 1 ft 20 kr. } ve, 5 p. ft helyett csak
3. füzet 1 ft 20 kr. } 4 ft pengő.

(476) **Juh-eladás.** (1, 3)
Pesthez 1 1/2 órányira üllői-ut mellett halomi
pusztán 1400 db nöstény, 700 db ürü és 700 db bárány
— egészséges finom juh-nyáj — lökéstől, — vaky
tetszési mennyiség kívánatra, részletekben is szabad
kézből eladó. Bővebb tudósítást adnak helyben vagy
bérmentes levelekre ország-uton 357. sz. a.
Zsomböry György köz 's váltó jogvéd.

(476) **Csödület.** (1, 3)
A' felső magyarországi bányapolgári egyesület-
nél, a' phönixhuti hutaelnöri állomás 400 p. ftnyi
évfizetéssel, szabad lakással, fa- 's gyertya illet-
ményvel megürülvén, mind azok, kik arra hivatást
érznek, felsóllitának, hogy a' hutászat, jelesül
pedig érczkímés (Proberwesen) körüli jártasságukat
kimutató hiteles bizonyítványokkal ellátott folyamo-
dásaikat folyó 1846dik évi september 1-5ö napiaig
mltgos csikszentkirályi és krasznahorkai gr. Andrássy
György, es. kir. kamarás és Sáros megyei főispán
a' nagyságánál nyújtsák be. — Költ a' bányapolgári ül-
nökségnek 1846. évi június 4kén tartott üléséből.

(470) **Haszonbérlet.** (2, 2)
T. Pest megyei baracsi pusztának 1556 holdból
álló gazdasági épületekkel ellátott része, jövő 1847.
évi Sz. György napkor haszonbérbe adatik. Bővebben
értesülhetni Tasson Földváry Mihály tulajdonosnál.

(475) **Gyöngyösön** (1, 2)
fris ásvány vizek u. m.
Czizelkai, egeri „Franzenbrunnen”, egeri „Salz-
quelle”, gleichenbergi, piinai és selter, legillendőbb
áron kaphatók a' „m e g a l t o h o z” címzett
gyógyszerárban.
Mindem másféle ásvány vizet legillendőbb áron
szivesen megrendel **Kocziánovich József**
gyógyszerész.